

FRONTKJEMPEREN

Pinlig berørt forsvarssjef

Av ALF GJØRLIHAGEN

FAVANG (VG) Forsvarssjef general Fredrik Bull-Hansen er ille berørt over at en frontkjemper ble tildelt krigsdeltagermedaljen og måten historien ble kjent på. Forsvarssjefen har nemlig egenhendig overrakt Olaf Lindvik medaljen.

Det var sist onsdag at det skjedde under en høytidelighet på Vinst- ra. Bull-Hansen visste ikke at Lindvik var innehaver av det tyske Jernkorset, og at han var dømt for landssvik.

Landssviker

Dette ble først kjent da avisen Dagningen trykket bilde av overrekkelsen. En rekke le- sere kontaktet avisen og gjorde oppmerksom på at Lindvik var landssviker.

— Meget pinlig. Slikt skal bare ikke skje, sier Bull-Hansen i en kort kommentar til Dagningen. Nå vil Forsvarsdepartementet annullere tilde- lingen.

— Jeg vil ikke beholde me- daljen hvis Forsvarsdeparte- mentet krever å få den igjen, sier Lindvik.

Årsaken til forsvarssjefens blunder, er at Lindvik nylig fulgte en oppfordring fra de- partementet. Krigsdeltakere som ikke hadde fått medaljen ble oppfordret til å la seg regi- strere. Det gjorde Lindvik. Han sendte inn krigsattesten som han fikk av kaptein Johan Krogstie 9. november 1940.

Fikk Jernkorset

Olaf Lindvik var utvilsomt en fremragende soldat. Hans militære kunnskaper var til stor hjelp for tyskerne. Derfor fikk han det tyske Jernkorset. Den gang var Lindvik stolt over utmerkelsen. I dag ligger Jernkorset stuet bort. Jernkorset ga Olaf Lindvik fire års fengsel for landssvik.

Etter en tid i Tyskland skul- le Lindvik sendes til Østfronten. Sammen med 1200 nord- menn skulle han delta i Fin- landskrigen, men så ble plane- ne brått endret.

— I februar 1942 lå vi i Stet- tin i Polen og ventet på skip som skulle frakte oss til Fin- land. Plutselig en natt gikk alarmen, og vi fikk beskjed om å gjøre oss klar til å dra til Russland.

I løpet av noen timer landet 120 fly, JU 52, som skulle frak- te oss til fronten. De norske soldatene utgjorde da tre ge- værkompanier, et mitraljese- kompani og et panservern- kompani. Selv var jeg kompa- nissjef for 180 mann, sier Lind- vik.

Det ble en slitsom tur til fronten. Lindvik og 350 andre nordmenn landet på Luga felt- flyplass i Russland. Det var tett snødrev og sprengkulde. Uværet førte til problemer med å få ned alle flyene, og tre fly krasjet under landingen.

I 50 kuldegrader marsjerte de hele natten. Etter 30 kilo- meter kom de til en jernbane- stasjon. Her ble de satt i gods- vogner, 40 mann i hver vogn.

Møte med Østfronten

Etter noen timer fikk de unge nordmennene sitt første møte med Østfronten.

— For mange ble møtet med fronten en sterk opplevelse. Vi var godt rustet med klær, men tyske soldater som lå i skyt- tergravene hadde ikke vinter- utrustning. Og store deler av denne vinteren krøp grade- stokken under 50 grader. Man- ge døde av forfrysninger. Det var mye koldbrann og mange fikk en smertefull død, sier Lindvik. Selv ble han såret to- ganger. Begge gangene ble han sendt til lasarettet, først i Tyskland og så i Norge.

Hele vinteren herjet spreng- kulda, og for frontkjemperne ble det en tøff opplevelse. I ut- gangspunktet skulle de tjenes- tegjøre ved Østfronten et halvt år, men tyskerne forlen- get tjenesten til ett år. Dette skapte forbannelse blant man- ge av frontkjemperne, men de aller fleste holdt ut. Lindvik kjenner bare til to avhoppere.

— Det var en kald fornøyel- se å ligge i skyttergravene. Heller ikke bunkersene var preget av luksus. De besto av utgravde hull i bakken med gran- og furubjelker som tak, med jord oppå. Hygienen var det så som så med, og mange var plaget av lus, forteller Lindvik.

Tjente Norge

— Tenkte du noen gang på at din krigsinnsats var et svik mot det okkuperte Norge?

— Jeg hørte aldri noen som oppfattet det som svik. Vi dis- kuterte ofte vår deltagelse i krigen, men alle var av den oppfatning at vi tjente Norges sak, derfor forsto vi heller ikke den hetsen vi ble utsatt for da vi kom hjem til Norge.

— Når fikk dere først høre om Hitlers konsentrasjonslei- rer?

BLUNDER: Forsvarssjef Fredrik Bull-Hansen visste ikke at mannen han ga krigsdeltagermedaljen var innehaver av Jernkorset.

Foto: JAN-PETTER LYNAU

— Da vi kom hjem og krigen var slutt.

— Hva var reaksjonen?

— Det var forferdelig vondt. Noe mer vil jeg helst ikke si, sier Olaf Lindvik.

— Verdifullt for historien

FAVANG (VG) — Jeg forsvarer ikke landssvike- re, men ut fra usikkerheten som rådde i 1940, for- står jeg at mange havnet på feil side.

INTERESSANT: Kjell Fjertoft mener Lindviks sak er svært interessant, fordi frontkjempernes historie er blitt tiet i hjel i alle år.

Vil skrive bok

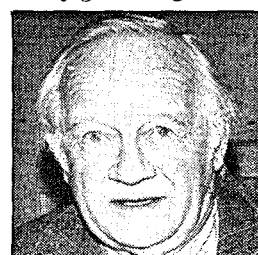
FAVANG (VG) Olaf Lind- viks ferd mot skyttergrave- ne på Østfronten kan kom- me ut i bokform. Forfatteren Kjell Fjertoft har sagt seg interessert i å skrive boken.

— For meg kommer Lindvik som sendt fra himmelen. Jeg kjenner Lindviks sak gjen- nom landssvikoppkjøret, og hans historie er uhyre inter- essant. I historisk sammen- heng har frontkjemperne al- dri kommet skikkelig til orde.

Derfor er Olaf Lindviks fortelling et historisk bidrag. Lindvik er spesielt interes- sant fordi han hadde en høy

militær posisjon, og han sit- ter inne med mye viten om denne delen av krigen, sier Fjertoft.

— De fleste frontkjemper- ne var svært unge, og vi vet om gutter helt ned til 14-års- alderen som meldte seg til tjeneste ved Østfronten. Jeg mener at mange av front- kjemperne ikke var landssvi- kere. De var unge idealister som tok et klart standpunkt mot bolsjevismen. Men i alle år er frontkjempernes histo- rie blitt tiet i hjel. Derfor er det viktig at vi får fram også denne delen av krigshistori- en, sier Fjertoft.

INTERESSANT: Major Svein Blindheim mener det er inter- essant å vite hvorfor en del nordmenn valgte å kjempe på tyskernes side.

Major Svein Blindheim har god kjennskap til Olaf Lind- viks sak fra landssvikoppkjø- ret. Blindheim mener Lind- viks sak er verdifull for histo- rien, spesielt fordi Lindvik kom så høyt på strå på tysk side.

— Lindvik var ikke alene om å få Jernkorset. Men han var en dyktig befalingsmann og soldat. Generelt var vel frontkjemperne blant de beste soldatene Norge hadde. Skremmende mange av dem hadde befalsutdannelsen, og det var stort sett folk med høyere status. Nettopp derfor er det interessant å få høre hvorfor de valgte feil side, sier Blindheim.